

Дорош Юлія Степанівна

Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів,
Україна, e-mail: yulia.dorosh@lnu.edu.ua

КВІТКОВИЙ ТУРИЗМ В КАРПАТСЬКОМУ РЕГІОНІ УКРАЇНИ ЯК ТРЕНД РОЗВИТКУ ГАЛУЗИ

Мета. Завдання наукового дослідження полягає у відображенні на прикладі Карпатського регіону України ресурсів квіткового туризму, дослідження географії їхнього поширення, а також сучасного стану та перспектив розвитку цього виду туризму в межах регіону.

Методика. У дослідженні застосовано метод наукової систематизації інформації для виокремлення місць квіткового туризму в Карпатському регіоні України; метод польових досліджень для виявлення специфіки діяльності господарств, які займаються культивуванням квіткових рослин; за допомогою картографічного методу відображено розташування ресурсів в межах регіону.

Результати. Уточнено поняття «квітковий туризм», зокрема, акцентовано увагу на його приналежності до нішевих видів туризму. Узагальнено види ресурсів квіткового туризму Карпатського регіону України та запропоновано їхню класифікацію за способом зростання та призначенням щодо використання. Згруповано перелік місць для квіткового туризму на території регіону з використанням таких параметрів, як: тип локації, наявність квітучої рослини, період цвітіння тощо. З'ясовано, що лідером за кількістю квіткових локацій є Закарпаття. В області наявний широкий спектр квітучих рослин – сакура, лаванда, крокуси, нарциси, магнолії, тюльпанові дерева, мигдаль. Картосхема географії ресурсів квіткового туризму дозволяє зробити висновки щодо їхнього розміщення в межах регіону, а також близькості чи віддаленості від основних туристичних центрів. На прикладі львівського туроператора «Відвідай» проаналізовано вибрані туристичні продукти із залученням місць квіткового туризму. Виявлено, що суттєвою ознакою всіх квіткових турів є додаткове включення в програму перебування інших туристичних об'єктів. Узагальнено проблеми розвитку та зроблено висновки щодо перспектив розвитку квіткового туризму в регіоні.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в аналізі ресурсного потенціалу квіткового туризму в Карпатському регіоні України, вивченні створених туристичних продуктів із залученням цих ресурсів, а також обґрунтування можливостей їхнього подальшого використання у туризмі.

Практична значимість. Отримані результати дослідження будуть використані в під час формування туристичних продуктів територією Карпатського регіону України, а також в освітньому процесі при підготовці майбутніх фахівців спеціальності «Туризм і рекреація». Крім того, напрацювання можуть бути корисними для органів державної влади для формування стратегій та реалізації державних чи регіональних програм розвитку туризму.

Ключові слова: нішевий туризм, квітковий туризм, географія ресурсів, Карпатський регіон України, квіткові локації, туристичний продукт.

Dorosh Yulia

Ivan Franko National University of Lviv, Lviv, Ukraine e-mail:
yulia.dorosh@lnu.edu.ua

FLOWER TOURISM IN THE CARPATHIAN REGION OF UKRAINE AS A TREND IN THE DEVELOPMENT OF THE INDUSTRY

The purpose of the scientific research is to reflect on the example of the Carpathian region of Ukraine the resources of flower tourism, to study the geography of their distribution, as well as the current state and prospects for the development of this type of tourism within the region.

Methodology. In the study, the method of scientific systematization of information is used to identify places of flower tourism in the Carpathian region of Ukraine; the method of field research to identify the specifics of the activities of farms engaged in the cultivation of flowering plants; the location of resources within the region is displayed using the cartographic method.

Results. The concept of "flower tourism" is specified, in particular, attention is focused on its belonging to niche types of tourism. The types of resources of flower tourism of the Carpathian region of Ukraine are summarized and their classification by the method of growth and purpose of use is proposed. The list of places for flower tourism in the region is grouped using such parameters as: type of location, presence of a flowering plant, flowering period, etc. It was found out that Zakarpattia region is the leader in the number of flower locations. The region has a wide range of flowering plants - sakura, lavender, crocuses, daffodils, magnolias, tulip trees, and almonds. The map of the geography of flower tourism resources allows to draw conclusions about their location within the region, as well as proximity or distance from the main tourist centers. On the example of the Lviv tour operator "Vidviday", selected tourist products involving places of flower tourism were analyzed. It was revealed that an essential feature of all flower

tours is the additional inclusion of other tourist objects in the program of stay. The problems of development are summarized, and conclusions are made regarding the prospects for the development of flower tourism in the region.

The scientific novelty of the results is analysis of the resource potential of flower tourism in the Carpathian region of Ukraine, study of created tourist products with the involvement of these resources, as well as justification of the possibilities of their further use in tourism.

The practical importance. The obtained research results will be used in the process of forming tourist products in the territory of the Carpathian region of Ukraine, as well as in the educational process of training future specialists in the specialty "Tourism and Recreation". In addition, the findings can be useful for state authorities for the formation of strategies, as well as the implementation of state or regional tourism development programs.

Key words: niche tourism, flower tourism, geography of resources, Carpathian region of Ukraine, flower locations, tourist product.

Постановка проблеми. Розвиток туристичної галузі України в умовах збройної агресії російської федерації є складним і багатограним завданням, яке потребує стратегічного підходу, адаптації до нових реалій та впровадження інноваційних рішень. Суб'єкти туристичної індустрії продовжують свою діяльність, оскільки туризм є важливим ресурсом для відновлення як особистого ментального та фізичного здоров'я, так і для економіки країни. Галузь створює робочі місця, сплачує податки і тим самим робить значний внесок у формування державного бюджету. Для активізації туристичного попиту всередині країни важливо використовувати наявний туристично-рекреаційний потенціал та популяризувати його серед потенційних мандрівників. Нішевий туризм стає тим сприятливим чинником, який стимулює та розвиває інтерес до подорожей.

Україна володіє унікальними туристичними ресурсами для розвитку нішевих видів туризму. На сьогоднішній день існує широкий вибір туристичних продуктів, які пропонують такі тури. Зокрема, це різні підвиди гастрономічного туризму (тури на фермерські господарства, винні тури), лікувально-оздоровчий туризм (велнес та йога тури), екологічний туризм, орнітологічний туризм, квітковий туризм тощо.

Аналіз попиту туристичного сезону 2023 р. свідчить про зростаючий інтерес до природних туристичних ресурсів, зокрема, відвідування квіткових локацій. Останніми роками в Україні активізувалася діяльність фермерів та підприємців, які висаджують плантації квіткових рослин з метою отримання сировини для переробки окремих культур, а також для залучення туристів, що приносять додатковий дохід. Крім того, туроператори все частіше включають до програм екскурсійних маршрутів квіткові локації, де рослини зростають природним шляхом, без втручання людини. На нашу думку, квіткові тури є перспективним туристичним продуктом, кількість яких постійно зростатиме та диверсифікуватиметься, адже споглядання квітів приносить позитивні емоції, естетичне задоволення, моральний і душевний відпочинок.

Проте квітковий туризм в Україні потребує детальніших досліджень, зокрема, вивчення геопросторових особливостей поширення ресурсів, встановлення взаємозв'язку з використанням інших видів туристичних ресурсів та їхнє поєднання в комплексні туристичні продукти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні аспекти вивчення поняття «нішевий туризм» відображено у праці Лозинського Р.М., Кучинської І.В. (Лозинський & Кучинська, 2018), де автори детально аналізують розвиток концепції нішевого туризму в українській і зарубіжній науковій літературі. Науковці Уварова Г.Ш., Мелько Л.Ф. (Уварова & Мелько, 2021) досліджують можливості розвитку в регіонах України нішевого туризму на основі наявного потенціалу.

Дослідження квітового туризму в Україні почалися відносно недавно. Деякі дослідники розглядають його в контексті інших видів туризму. Зокрема, праця Лозинського Р.М. та Пукас О.Б. (Лозинський & Пукас, 2019), присвячена сучасним тенденціям розвитку ботанічного туризму. Аналізуючи ресурси ботанічного туризму, вчені вивчають не лише ботанічні сади, а й різноманітні квіткові долини та екзотичні рослини у природному стані, лікарські рослини, флористичні фестивалі, виставки і ярмарки тощо. Окрім того, автори виділяють підвиди ботанічного туризму, такі як туризм до ботанічних садів, квітковий туризм та відвідування ботанічних фестивалів. Квітковий туризм як новий бренд внутрішнього туризму досліджують науковці Габчак Н.Ф. та Габчак С.Є. (Габчак & Габчак, 2024), які визначили його сутність, проаналізували наявність ресурсів та локації цього виду туризму в Україні та світі.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на певний інтерес науковців до популяризації квітового туризму в Україні, досі широко не висвітлювалося питання аналізу ресурсного потенціалу у Карпатському регіоні України, вивчення створених туристичних продуктів із залученням цих ресурсів, а також обґрунтування можливостей їхнього подальшого використання у туризмі.

Формулювання цілей статті. Завдання наукового дослідження полягає у відображенні на прикладі Карпатського регіону України ресурсів квіткового туризму, дослідження географії їхнього поширення, а також сучасного стану та перспектив розвитку цього виду туризму.

Виклад основного матеріалу. Карпатський регіон України є найбільш популярним напрямком для відпочинку туристів нашої країни. Насамперед, це зумовлено наявністю широкого спектру туристично-рекреаційних ресурсів, розвиненістю інфраструктури та певною віддаленістю території від лінії бойових дій. Туроператори України пропонують значну кількість екскурсійних турів вихідного дня, довготривалих мандрівок до відомих туристичних дестинацій регіону таких як – Львів, Ужгород, Яремче, Буковель тощо. Впродовж останніх двох-трьох років в асортименті туристичних продуктів інтересу серед мандрівників набувають квіткові тури.

Специфіка природніх умов Карпатського регіону України, а також різноманітність природних ландшафтів у ньому створює найкращі умови для розвитку квіткового туризму. Регіон відомий своєю унікальною біогеографією, що включає в себе різноманітність флори та фауни, а також особливості природних екосистем. Флора Карпатського регіону України відзначається високою різноманітністю та наявністю багатьох ендемічних і рідкісних видів. Цей регіон є важливою частиною Карпатської гірської системи, яка простягається через кілька країн і включає різноманітні рослинні угруповання.

Таблиця 1

Перелік найвідоміших місць для квіткового туризму на території Карпатського регіону України

№	Назва	Тип	Рослина	Період цвітіння	Місцезнаходження
Львівська область					
1.	Казкові поля	Поле	троянда лаванда гортензія	Червень-серпень Липень-серпень Серпень-жовтень	с. Стрілки
2.	Stavky Country Club	Поле	лаванда	Липень-серпень	с. Жовтанці
3.	Поле Щастя	Поле	лаванда	Липень-серпень	с. Ямпіль
4.	Долина диких тюльпанів (рябчик шаховий)	Долина	рябчик шаховий	Квітень-травень	с. Верина
Закарпатська область					
5.	Лавандова гора	Поле	лаванда	Червень-липень	м. Перечин
6.	Лавандове поле	Поле	лаванда	Травень-червень	с. Тарнівці
7.	Гора крокусів	Долина	крокуси	Березень-квітень	г. Драгобрат
8.	Долина нарцисів	Долина	нарциси	Квітень-травень	біля м. Хуст
9.	Цвітіння сакур	Сквер	сакура	Квітень-травень	м. Ужгород
10.	Долина крокусів	Долина	крокуси	Квітень-травень	с. Колочава
11.	Дендропарк «Березинка»	Парк	крокуси	Березень-квітень	с. Березинка
Чернівецька область					
12.	Лавандове поле	Поле	лаванда	Червень-липень	с. Магала
13.	Тюльпанове поле	Поле	тюльпани	Квітень-травень	с. Мамаївці
14.	Поле півоній «Peonita farm»	Поле	півонії	Травень-червень	с-ще Глибока
Івано-Франківська область					
15.	Царина лаванди	Поле	лаванда	Червень-липень	с. Коршів
16.	Гора крокусів	Долина	крокуси	Березень-квітень	хребет Кострич, біля с. Кривопілля

Джерело: [складено автором]

Квіткові тури мають достатній потенціал, щоб стати альтернативою традиційному відпочинку, перспективним, привабливим та економічно рентабельним туристичним напрямком України, окремих регіонів та певних місцевостей (Шиян & Несторенко, 2023).

На нашу думку, квітковий туризм – це нішевий вид туризму, який передбачає відвідування місць цвітіння рослин у їх природному середовищі або на спеціально створених для цього територіях. Варто відзначити, що квітковий туризм є сезонним видом туризму, оскільки сезон цвітіння припадає на весну-літо. Основною метою подорожі є споглядання квітучих рослин, їхнє фотографування та отримання позитивних емоцій. Ресурсний потенціал квіткового туризму Карпатського регіону України представлений різними квітковими локаціями: парки, сквери, долини, сади та поля. Більшою популярністю користуються місця з облаштованою інфраструктурою, а саме, з виходом на квіткові поля та місцями зі спеціальними фотозонами.

У табл.1 перелічено найвідоміші квіткові локації на території Карпатського регіону України. Насправді, в регіоні існують десятки таких місць, однак більшість із них – це природні долини дикорослих квітучих рослин, які приваблюють туристів своїм сезонним цвітінням, або ж плантації квітів, що вирощуються для подальшої переробки, наприклад, у харчовій промисловості (соняшник, ріпак, льон тощо).

На основі зібраних даних про ресурси квіткового туризму пропонуємо класифікувати їх за певними ознаками:

- за способом зростання:
  - природне зростання (дикорослі рослини – рослини, які ростуть у природі самостійно); - культивування (культурні рослини – рослини, вирощувані людством для певних цілей).
- за призначенням щодо використання:
  - з метою подальшого продажу квітів; - з естетичною метою; - використання для фармакологічних потреб тощо.

Картосхема ресурсного потенціалу (рис. 1) представляє територіальний розподіл місць для квіткового туризму Карпатського регіону України. Більшість локацій створено людиною, а з досліджуваних ресурсів квіткового туризму для подальшої переробки використовують лаванду, з неї виготовляють лавандовий сироп, конфітур, напої, засоби для догляду за шкірою. З метою подальшого продажу квітів працює поле півоній «Peonita farm» у с. Глибока Чернівецької області, де налічується 150 сортів різних форм, кольорів та відтінків.

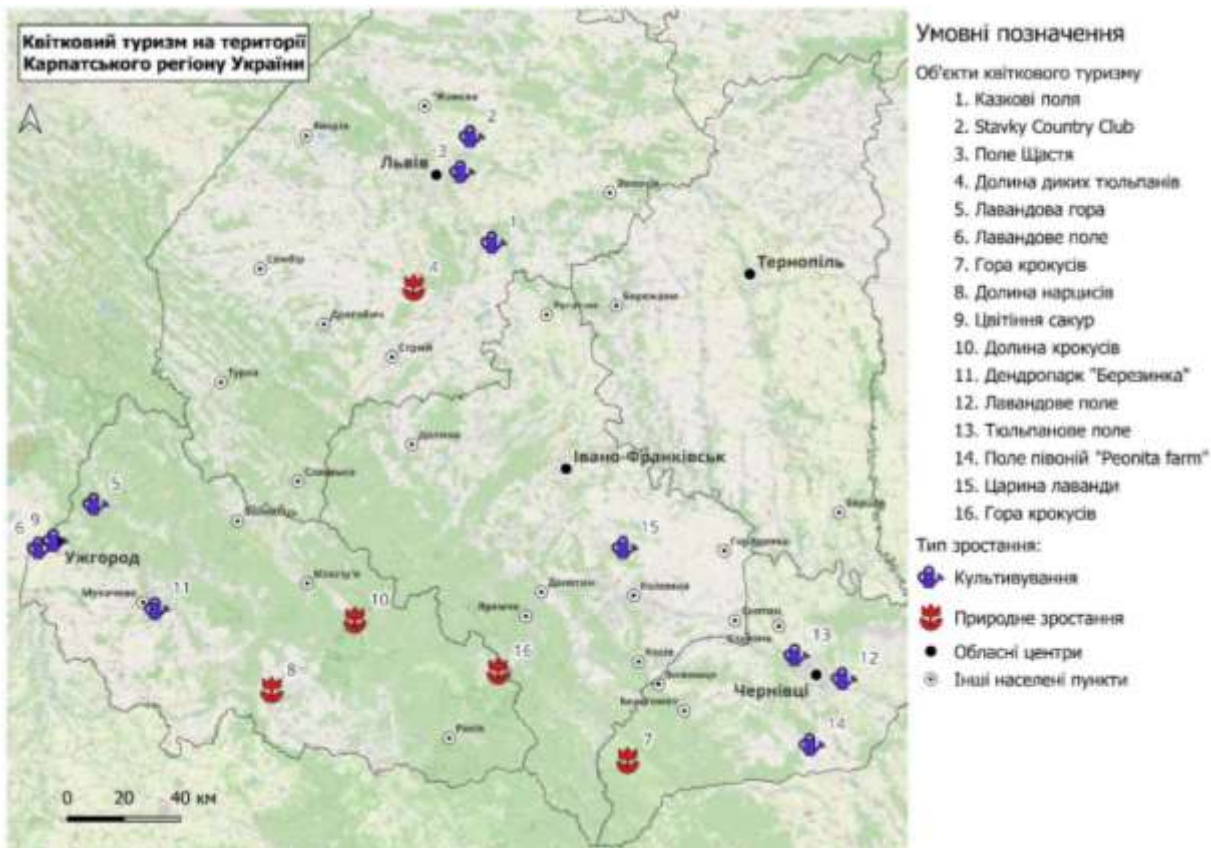

Рис. 1. Картосхема ресурсного потенціалу квіткового туризму у Карпатському регіоні України

Безумовним лідером за кількістю квіткових локацій у Карпатському регіоні України є Закарпаття. Для області туристична галузь – це важливий сектор економіки та отримання прибутку. Зауважимо, що 2024 р. Закарпатська туристична організація оголосила роком квіткового туризму. Як зазначає у своєму дослідженні Габчак Н.Ф. та Габчак С.Є., ще десять років тому в більшості людей подорожі в містя, де є квіти, асоціювалися з Долиною нарцисів біля Хуста, однак географія локацій цвітіння різноманітних квітів збільшується. Домінують весняні подорожі на крокуси (шафрани), тюльпани, дикі тюльпани тощо. В літній період – «лавандовий та липовий бум», а восени – гортензії (Габчак & Габчак, 2024). Крім того, Закарпатська туристична організація розробила календар квіткового туризму, де додатково на карті вказали місця, де можна милуватися цвітіннями наступних рослин: проліски, сакури, черешні, вишні, мигдаль, бузок, чубатка, півонії, тюльпани (PMG.UA, 2024).

Закарпатська область демонструє багатий спектр квітучих рослин. Впізнаваним квітковим брендом області є **цвітіння сакури**, де виділяють дві хвилі цвітіння: на рівнині (Ужгород, Мукачево, Берегово, Виноградів, Хуст, Іршава) і в гірській місцевості (Лумшори, Карпати, Свалява, Воловець, Міжгір'я, Тячів, Рахів) (Трибуна, 2024). В Ужгороді щороку проводиться «Сакура Фест».

Ще одним відомим місцем відпочинку на Закарпатті є лавандові поля, які з'явилися тут порівняно недавно. Фермерське господарство «**Лавандова гора**» у Перечині – це 8 гектарів рослин лаванди, яка приваблює своїм виглядом та ароматом. Туристична локація відкрилася у 2020 р., а досвід вирощування переймали в Болгарії, Словенії, Хорватії та Італії (Все про відпочинок в Карпатах та Україні, 2024). Лавандове поле є популярним місцем для фотосесій, зокрема, завдяки тому, що знаходиться у місцевості, через яку проходить велика кількість маршрутів для подорожей Карпатами. Для мандрівників тут пропонують додаткові послуги – придбання лавандових сувенірів (мило, ефірна олія, сушена лаванда, конфітюри тощо), невелика кав'ярня та декоративні меблі для фотографування.

Іншою візитівкою Закарпаття є «**Долина нарцисів**». Це заповідний масив, що розташований в урочищі Кіреші біля Хуста у складі Карпатського біосферного заповідника, що входить до міжнародної мережі біосферних резерватів ЮНЕСКО. В основному період цвітіння припадає на кінець квітня – початок травня.

Крокус, або ж Шафран Гейфеля є ранньовесняною квіткою, котра приваблює туристів на Закарпаття вже у березні. Вид занесений до Червоної книги України у статусі «Неоцінений». Відомою локацією є територія музею-скасену «Старе село» у с. Колочава, де квітка знаходиться під наглядом та охороняється.

Аналізуючи асортимент туроператорів України, останніми роками спостерігається активізація щодо залучення ресурсів квіткового туризму у туристичні продукти. Наприклад, львівський туроператор «Відвідай» (Туроператор «Відвідай», 2024) на власному Інтернет-сайті представляє окрему вкладку «Квіткові тури», яка наповнена пропозиціями, серед яких переважають напрямки: Закарпатська область – цвітіння сакури та нарцисів; Закарпатська та Івано-Франківська області – цвітіння крокусів; Чернівецька область – цвітіння тюльпанів; Львівська та Закарпатська області – цвітіння лаванди.

У переліку сформованих туристичних пропозицій лідером також є Закарпатська область. У табл.2 узагальнено інформацію про туристичні продукти туроператора «Відвідай» в контексті дослідження ресурсів квіткового туризму. Характерною ознакою усіх квіткових турів є включення в програму перебування інших туристичних об'єктів у місцевості. Найкращим поєднанням для квіткових турів є залучення ресурсів гастрономічного, лікувально-оздоровчого, екологічного туризму, які також відносяться до нішевих видів туризму.

Іншою особливістю квіткових турів є їхня сезонність, так як рослини квітнуть відповідно до сезону (табл. 1). Наприклад, споглядання цвітіння сакури доступне лише весною, сезон лаванди – це червень-липень. Таким чином, фактор сезонності потрібно ретельно враховувати при плануванні таких турів. Ще однією ознакою є збільшення часу, виділеного на фотографування квіткових плантацій, оскільки більшість туристів прагнуть зафіксувати красу побаченого.

Як зазначалося раніше, Карпатський регіон України володіє багатим ресурсним потенціалом для розвитку квіткового туризму. З огляду на різноманітність природних умов та флористичних особливостей регіону, потенційні туристичні об'єкти потребують подальшого дослідження і систематизації. Прикладом потенційних місць є ботанічні сади, які презентують різноманітний спектр квітучих рослин, проте не в таких масштабах, на відміну від природних долин чи фермерських господарств. Крім того, дедалі популярнішими стають локації квіткового туризму, котрі з кожним роком привертають увагу мандрівників. До категорії перспективних місць

включаємо місця цвітіння сакури, магнолій, тюльпанів у Львові; цвітіння тюльпанових дерев, магнолій в Ужгороді; цвітіння мигдалю у Тячеві тощо.

Таблиця 2

Туристичні пропозиції туроператора «Відвідай» (м. Львів)

№	Назва туру	Тривалість	Об'єкт квіткового туризму	Додаткові об'єкти відвідування та послуги
1.	Долина нарцисів і 7 перлин Закарпаття	2 дні/ 1 ніч	Долина нарцисів поблизу м. Хуст	Карпати, палац Шенборна; Мукачево, замок «Паланок»; Берегове, термальний басейн; Синевирська Поляна, НПП «Синевир»
2.	Квітуча Буковина: Чернівці + долина тюльпанів	1 день	Тюльпанове поле у с. Мамаївці	Чернівці, Резиденція митрополитів Буковини і Далмації
3.	Еко-ферма «Плай» + Гора крокусів у Карпатах	1 день	Цвітіння крокусів (шафран) у горах	Климець, еко-ферма «Плай»; Коростів, музей вузькоколійки
4.	Закарпаття в цвіті сакури	2 дні/ 1 ніч	Цвітіння сакури у м. Ужгород	Карпати, палац Шенборна; Мукачево, замок «Паланок»; Берегове, термальний басейн, дегустація вин; Ужгород, екскурсія
5.	Сакуровий безліміт: 4 найкращі локації Закарпаття	2 дні/ 1 ніч	Цвітіння сакури у м. Ужгород, м. Мукачево, м. Хуст та м. Виноградів	Мукачево, екскурсія; Берегове, Берегівське низькогір'я; Велятино, купання в термальному басейні
6.	На крокуси до Колочави + буйволи, казки і термали	2 дні/ 1 ніч	Цвітіння крокусів (шафран) у с. Колочава	Пилипець, водоспад Шипіт; Горінчово, буйволина ферма «Райський куточок»; Хуст, термальний басейн Rikka Khust
7.	Долина підсніжників, кінний клуб та садиба Єнота	1 день	Долина підсніжників у НПП «Північне Поділля»	Підгірці, кінний клуб «Hemingway»; Буськ, «Садиба Єнота»
8.	Крокуси в Березинці, базальтові стовпи + Карпатія	1 день	Цвітіння крокусів (шафран) у дендропарку «Березинка»	Жборівці, базальтові стовпи; Мукачево, аквапарк Карпатія;
9.	Закарпатський романс: лаванда, чани і вино	2 дні/ 1 ніч	Лавандове поле у м. Перечин	Чинадієво, екскурсія замком; Ужгород, екскурсія та дегустація вин; Лумшори, купання у чанах
10.	Яремче, Буковель, Говерла + цвітіння червоної рути	2 дні/ 1 ніч	Цвітіння рододендрону (червоної рути) у горах	Галич, НПП «Галицький»; Яремче, водоспад Пробій; пійдом на Говерлу
11.	Гортензієвий бум: Парк 3020, казкові поля та Свірзький замок	1 день	Цвітіння гортензій у с. Стрільки (Казкові поля)	Свірж, Свірзький замок; Стрільки, Park 3020; Унів, монастир
12.	Казкові поля, парк 3020 + Свірзький замок	1 день	Лавандове поле у с. Стрільки (Казкові поля)	Свірж, Свірзький замок; Стрільки, Park 3020; Унів, монастир
13.	Сліди снігової людини + Долина диких тюльпанів	1 день	Цвітіння рябчика шахового у заказнику «Стариці Дністра» біля с. Верина	Заклад, палац Скарбека; Верин, грот Прийма; Розділ, палац Лянцкоронських

Джерело: (Відвідай, 2024)

Серед деяких проблемних моментів розвитку квіткового туризму варто виділити:

Екологічний аспект. Масове відвідування туристами квіткових локацій, особливо з дикорослими рослинами несе негативний вплив, серед яких – витоптування квітів, несанкціоноване зривання рослин, більшість з яких занесено до Червоної Книги.

Необлаштованість інфраструктури. Для сучасного туриста наявність інфраструктури має велике значення. Ця проблема здебільшого має місце для локацій з дикорослими рослинами. Відсутність елементарних умов для потреб мандрівників спричиняє засмічення території, створення стихійних паркувальних майданчиків, що в результаті шкідливо впливає на стан ґрунту, місцеву флору та фауну.

Висновки. Квітковий туризм є трендом галузі та інноваційним видом туризму, популярність якого зростає як у світовому, так і регіональному масштабах. Квіткові тури – це нішевий туристичний продукт, де у програму перебування включають відвідування локацій із рослинами, що квітнуть. Останніми роками квіткові тури набрали значної популярності серед туристів, а туроператори почали надавати велике значення рослинам як об'єктам туристичного інтересу.

Квітковий туризм є окремим видом туризму, або ж до програми перебування таких турів можливе включення інших об'єктів туристичного інтересу. На нашу думку, найкращим поєднанням буде комбінація ресурсів квіткового туризму разом із гастрономічними (відвідування фермерських господарств, винні та сирні дегустації), лікувально-оздоровчими (купання в термальних водах, перебування в чанах, прогулянки в гірській місцевості) ресурсами.

Серед областей Карпатського регіону України лідером щодо наявності квіткових локацій є Закарпатська область. Закарпаття активно розвиває та популяризує квітковий туризм. Вважаємо, що саме квітковий туризм є одним із чинників активізації туристичного бізнесу в регіоні в умовах війни. Цей вид туризму приваблює потенційних мандрівників незвичними природними явищами, своєю унікальністю та неповторністю. Крім того, як свідчать результати досліджень, споглядання квітів сприяє вивільненню гормону щастя – серотоніну, що допомагає покращити настрій та знизити стрес (Украфлора, 2023).

Квітковий туризм має значний потенціал для розвитку у Карпатському регіоні України, як для внутрішніх, так і закордонних туристів, забезпечуючи при цьому позитивний вплив на економіку, культуру та екологію регіону.

Список використаних джерел

- PMG.UA (2024). Квітковий календар: куди їхати на Закарпатті, щоб побачити цвітіння. URL: <https://pmg.ua/tourism/122590-kvitkovyy-kalendar-kudy-yikhaty-na-zakarpatti-shchob-pobachyty-tsvitinnya> (date of access: 03.05.2024).
- Все про відпочинок в Карпатах та Україні (2024). Лавандова Гора поблизу Перечина. URL: <https://karpatium.com.ua/ecoparks/lavandova-hora-poblyzu-perechyna> (date of access: 03.05.2024).
- Габчак, Н., & Габчак, С. (2024). Квітковий туризм як новий бренд внутрішнього туризму. Економіка та суспільство, 59. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-78>
- Дорош Ю. (2022). Квіткові тури як інноваційний тренд у формуванні туристичного продукту у Карпатському регіоні. Географічні аспекти просторової організації території, суспільства та збалансованого природокористування, Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (с. 494-499). Харків: ХНПУ ім. Г.С. Сковороди.
- Лозинський, Р., & Кучинська І. (2018). Спеціалізований (нішевий) туризм: розвиток концепції в українській і зарубіжній науковій літературі. Вісник Львівського університету. Серія географічна, 52, с. 170-182. <http://dx.doi.org/10.30970/vgg.2018.52.10183>
- Лозинський Р. М. & Кушнір Л. П. (2018) Концепція серйозного дозвілля й туризм спеціального інтересу, або як виникають і розвиваються інноваційні види туризму. Функціонування та перспективи розвитку туристичної галузі України : монографія / за заг. редакцією М. Ю. Барна. Львів : ЛТЕУ. С.176-187.
- Лозинський, Р.М., & Пукас О.Б. (2019). Ботанічний туризм: поняття, ресурси, сучасні тенденції розвитку. Вісник Львівського інституту економіки і туризму, 14, с. 67-74.
- Трибуна (2024). Ужгород потопав у цвіті сакур та квітів. URL: <https://trubyna.org.ua/novyny/uzhhorod-potopaie-u-tsviti-sakur-ta-kviti/> (date of access: 01.05.2024).
- Туроператор «Відвідай» (2024). Квіткові тури Західною Україною. URL: https://vidviday.ua/kvitkovi_tury (date of access: 14.05.2024).
- Уварова, Г., & Мелько, Л. (2021). Нішевий туризм як чинник активізації регіонального туризму в Україні. Вчені записки Університету «КРОК», 61, с.154-162. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2021-61-154-162>
- Украфлора (2023). Роль квітів у покращенні здоров'я та настрою. URL: <https://ukraflora.ua/vdohnovenie/rol-kvitiv-u-pokraschenni-zdorovya-ta-nastroyu-218/> (date of access: 13.05.2024).
- Шиян Д.В., & Несторенко Н.А. (2023). Квітковий туризм в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку. Географія та туризм, Матеріали II науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених (с. 113-117). Ужгород: Ужгородський національний університет.

References

- PMG.UA (2024). Kvitkoviy kalendar: kudy yikhaty na Zakarpatti, shchob pobachyty tsvitinnya. URL: <https://pmg.ua/tourism/122590-kvitkovyy-kalendar-kudy-yikhaty-na-zakarpatti-shchob-pobachyty-tsvitinnya> (date of access: 03.05.2024).
- Vse pro vidpochynok v Karpatakh ta Ukraini (2024). Lavandova Hora poblyzu Perechyna. URL: <https://karpatium.com.ua/ecoparks/lavandova-hora-poblyzu-perechyna> (date of access: 03.05.2024).
- Habchak, N., & Habchak, S. (2024). Kvitkoviy turizm yak noviy brend vnutrishnoho turizmu. Ekonomika ta suspilstvo, 59. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-78>
- Dorosh Yu. (2022). Kvitkovi tury yak innovatsiyniy trend u formuvanni turystychnoho produktu u Karpatskomu rehioni. Neohrafichni aspekty prostorovoї orhanizatsii terytorii, suspilstva ta zbalansovanoho pryrodokorystuvannya, Materialy Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii (s. 494-499). Kharkiv: KhNPU im. H.S. Skovorody.
- Lozynskiy, R., & Kuchynska I. (2018). Spetsializovanyi (nishevyi) turizm: rozvytok kontseptsii v ukrainskii i zarubizhni naukovii literaturi. Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriya neohrafichna, 52, s. 170-182. <http://dx.doi.org/10.30970/vgg.2018.52.10183>

Lozynskyi R. M. & Kushnir L. P. (2018) Kontsepsiia serioznoho dozvillia y turyzm spetsialnoho interesu, abo yak vynykaiut i rozvyvaiutsia innovatsiini vydy turyzmu. Funktsionuvannia ta perspektyvy rozvytku turystychnoi haluzi Ukrainy : monohrafiia / za zah. redaktsiieiu M. Yu. Barna. Lviv : LTEU. S.176-187.

Lozynskyi, R.M., & Pukas O.B. (2019). Botanichni turyzm: poniattia, resursy, suchasni tendentsii rozvytku. Visnyk Lvivskoho instytutu ekonomiky i turyzmu, 14, s. 67-74.

Trybuna (2024). Uzhhorod potopaie u tsviti sakur ta kvitiv. URL: <https://trubyna.org.ua/novyny/uzhhorod-potopaie-u-tsviti-sakur-ta-kviti/> (date of access: 01.05.2024).

Turoperator «Vidvidai» (2024). Kvitkovi tury Zakhidnoiu Ukrainoiu. URL: https://vidviday.ua/kvitkovi_tury (date of access: 14.05.2024).

Uvarova, H., & Melko, L. (2021). Nishevyi turyzm yak chynnyk aktyvizatsii rehionalnoho turyzmu v Ukraini. Vcheni zapysky Universytetu «KROK», 61, s.154-162. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2021-61-154-162>

Ukrafloa (2023). Rol kvitiv u pokrashchenni zdorovia ta nastroi. URL: <https://ukrafloa.ua/vdohnovenie/rol-kvitiv-u-pokrashchenni-zdorovya-ta-nastroyu-218/> (date of access: 13.05.2024).

Shyian D.V., & Nestorenko N.A. (2023). Kvitkovyi turyzm v Ukraini: suchasnyi stan ta perspektyvy rozvytku. Heohrafiia ta turyzm, Materialy II naukovo-praktychnoi konferentsii studentiv, aspirantiv i molodykh vchenykh (s. 113-117). Uzhhorod: Uzhhorodskiy natsionalnyi universytet.

Надійшла до редколегії 01.10.2024

Прийнята до друку 20.10.2024